Sana: "__" ___________ 201__-yil. Sinflar: 11-"_____". O'qituvchi: ______________

MAVZU: XX asr oxiri – XXI asr boshlarida xalqaro munosabatlar

DARSNING MAQSADI:

a) ta'limiy: XX asr oxiri-XXI asr boshlarida dunyoda ro'y bergan o'zgarishlar va davlatlar o'rtasidagi munosabatlar haqida ma'lumot berish;

b) tarbiyaviy: o'quvchilarda dunyoda ro'y berayotgan o'zgarishlarga shaxsiy munosabat bildirish malakasini shakllantirish;

d) rivojlantiruvchi: o'quvchilarni o'z-o'zini rivojlantirishga o'rgatish, mavzu yuzasidan olgan bilimlarini hayotiy vaziyatlarga qo'llay bilishiga erishish.

Mavzuga oid shakllantiriladigan kompetensiyalar:

a) tayanch kompetensiya(lar): TK1, TK2;

b) fanga oid kompetensiya(lar): FK1.

Dars turi: yangi tushuncha, bilimlarni shakllantiruvchi.

Dars uslubi: an'anaviy.

Dars jihozlari: darslik, tarixshunoslik atamalari lug'ati, mavzuga oid ilmiy adabiyotlar, slaydlar, bukletlar, tarqatma materiallar, ko'rgazmali qurollar (audio, video, fotolavhalar, jadvallar) jamlanmasi.

DARS REJASI

№	Darsning tarkibiy qismi (bosqichlari)	Ajratiladigan vaqt (reglament)
1	Tashkiliy qism	5 daqiqa
2	Ma'naviyat daqiqasi	
3	O'tilgan mavzuni takrorlash	5 daqiqa
4	Yangi mavzuni tushuntirish	25 daqiqa
5	Mustahkamlash	5 daqiqa
6	O'quvchilarni baholash	5 daqiqa
7	Uyga vazifa berish	

DARSNING BORISHI:

Tashkiliy qism: O'quvchilar bilan salomlashib, sinf xonasining darsga tayyorlik darajasini tekshirish, davomatni aniqlash.

Ma'naviyat daqiqasi: O'quvchilar bilan kunning muhim iqtisodiy, ijtimoiy-siyosiy, ma'naviy-ma'rifiy, axloqiy-tarbiyaviy yangiliklari xususida qisqacha suhbat tashkil etish, ularga nisbatan o'quvchilarning mustaqil yondashuvini tinglash, bahs-munozara uyushtirish.

O'tilgan mavzuni takrorlash: O'quvchilar bilan quyi sinflarda olingan bilimlarni og'zaki yoki tarqatmali materiallar asosida takrorlash – savol-javob o'tkaziladi. Mustaqil o'qish uchun berilgan topshiriqlar o'quvchilardan so'raladi.

Yangi mavzu bayoni: O'quvchilarga yangi mavzu yuzasidan quyidagi tushunchalar beriladi.

Bu davrda iqtisodiy va madaniy hayotning globallashuvi, ekologiya muam molari ning keskinlashuvi, jahonning juda katta qismida modernizatsiya jarayon larining tu gal lanmaganligi bilan bog'liq ziddiyatlarning kucha yishi xalqaro barqaror likka jiddiy xavf sola boshladi, ko'plab mamlakatlardagi murakkab muam mo lar ning manbayiga aylandi.

hasanboy.uz

XX asrning 90-yillari oxirida xalqaro munosabatlar. Ikkinchi jahon urushidan so‘ng jahondagi kuchlar nisbatini belgilab kelgan kapita listik va sotsialistik harbiy-siyosiy bloklar o‘rtasidagi qaramaqarshilik 1990-yillarda barham topdi. Ammo, ayni paytda, mintaqaviy mojarolar va «kichik urushlar» xavfi kuchayib, shaxs hamda xalqlarning huquq va xavfsiz ligini himoya qilish, gumanitar-huquqiy, madaniy aloqalarni ta’minlash, obyektiv axbo rot tarqatish masala lari jahon siyosatining dolzarb muammo lariga aylandi.

XXI asr boshlaridagi xalqaro munosabatlar. XXI asr boshlariga kelib jahonda yangi qudratli davlatlar ning paydo bo‘lishi va ular ning muqobil markazlar ga aylanish jarayoni ko‘zga tashlanib qoldi. Bu davlatlar ta’sirining oshishida ularning iqtisodiy imkoniyatlarini o‘sishi asosiy omil bo‘ldi. Hindiston, Pokiston va Shimoliy Koreyaning yadro quroliga ega bo‘lishi bu davlatlar ning xalqaro munosabatlarda mustaqilligini oshirdi. Eron ham o‘z rolini oshirishga intilib, boshlagan yadroviy dasturi jahon jamoatchi li gini qattiq tashvishga soldi. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh. Mirziyoyevning 2017-yil 19-sentabrda BMTning 72-sessiyasida so‘zlagan nutqi ko‘pqutbli dunyo shakllanishi va globallashuv jarayonida O‘zbekistonning o‘rnini belgilab berishga qaratildi. Uning Markaziy Osiyoni tinch va gullabyashnayotgan hududga aylantirish, Orol muammosini hal qilishda umumjahon ishtiroki, Afg‘onistonda tinchlik o‘rnatish va butun dunyo yoshlarini terrorchilik xavfi dan asrab qolish zarurligi haqidagi takliflari jahon jamoatchiligi tomonidan qiziqish bilan kutib olindi.

Mustahkamlash: Darsning ushbu qismida o‘quvchilar dars yakunida quyida berilgan topshiriqlar va savollarga javob beradilar:

1. Ikki qarama-qarshi harbiy-siyosiy bloklar barham topgandan keyin xalqaro munosabatlarning dolzarb muammolari nimalardan iborat bo‘lib qoldi?
2. 1990-yillar boshlarida xalqaro munosabatlarda yuz bergan tub burilish nimalarda namoyon bo‘ldi?
3. XXI asrda ko‘pqutbli dunyo modelining shakllanishi xalqaro munosabatlardagi qanday jarayonlarda ko‘zga tashlanmoqda?
4. Darslikdagi materiallardan foydalanib XX asr oxiri – XXI asr boshlarida xalqaro munosabatlarga ta’sir ko‘rsatayotgan muhim omillarning ro‘yxatini tuzing.

O‘quvchilarni baholash: O‘quvchilar darsdagi ishtirokiga ko‘ra belgilangan baholash mezonlari asosida baholanadilar. Baholar o‘quvchilarning kundalik daftarlarida va sinf jurnalida aks ettiriladi. Darsda faol ishtirok etmagan o‘quvchilar bilan ishlanadi.

Uyga vazifa: o‘quvchilarga uyga vazifa sifatida mazkur mavzuni o‘qib-o‘rganish, qo‘shimcha materiallar izlab topish va tushunchalarini boyitish topshiriq qilib beriladi.

O‘TIBDO‘: _______

hasanboy.uz

Sana: “__” ___________ 201__-yil. Sinflar: 11-“_____”. O‘qituvchi: ______________

MAVZU: Sharqiy Evropa mamlakatlarida demokratik inqiloblar va sotsialistik lagerning parchalanishi

DARSNING MAQSADI:

a) ta’limiy: o‘quvchilarga Sharqiy Yevropa mamlakatlari’ ularning rivojlanishi haqida yangi malumotlar berish;

b) tarbiyaviy: o‘quvchilarda dunyoda ro‘y berayotgan o‘zgarishlarga shaxsiy munosabat bildirish malakasini shakllantirish;

d) rivojlantiruvchi: o‘quvchilarni o‘z-o‘zini rivojlantirishga o‘rgatish, mavzu yuzasidan olgan bilimlarini hayotiy vaziyatlarga qo‘llay bilishiga erishish.

Mavzuga oid shakllantiriladigan kompetensiyalar:

a) tayanch kompetensiya(lar): TK1, TK2;

b) fanga oid kompetensiya(lar): FK1.

Dars turi: yangi tushuncha, bilimlarni shakllantiruvchi.

Dars uslubi: an’anaviy.

Dars jihozlari: darslik, tarixshunoslik atamalari lug‘ati, mavzuga oid ilmiy adabiyotlar, slaydlar, bukletlar, tarqatma materiallar, ko‘rgazmali qurollar (audio, video, fotolavhalar, jadvallar) jamlanmasi.

DARS REJASI		
№	**Darsning tarkibiy qismi (bosqichlari)**	**Ajratiladigan vaqt (reglament)**
1	Tashkiliy qism	5 daqiqa
2	Ma’naviyat daqiqasi	
3	O‘tilgan mavzuni takrorlash	5 daqiqa
4	Yangi mavzuni tushuntirish	25 daqiqa
5	Mustahkamlash	5 daqiqa
6	O‘quvchilarni baholash	5 daqiqa
7	Uyga vazifa berish	

DARSNING BORISHI:

Tashkiliy qism: O‘quvchilar bilan salomlashib, sinf xonasining darsga tayyorlik darajasini tekshirish, davomatni aniqlash.

Ma’naviyat daqiqasi: O‘quvchilar bilan kunning muhim iqtisodiy, ijtimoiy-siyosiy, ma’naviy-ma’rifiy, axloqiy-tarbiyaviy yangiliklari xususida qisqacha suhbat tashkil etish, ularga nisbatan o‘quvchilarning mustaqil yondashuvini tinglash, bahs-munozara uyushtirish.

O‘tilgan mavzuni takrorlash: O‘quvchilar bilan quyi sinflarda olingan bilimlarni og‘zaki yoki tarqatmali materiallar asosida takrorlash – savol-javob o‘tkaziladi. Mustaqil o‘qish uchun berilgan topshiriqlar o‘quvchilardan so‘raladi.

Yangi mavzu bayoni: O‘quvchilarga yangi mavzu yuzasidan quyidagi tushunchalar beriladi.

Sharqiy Yevropa mamlakatlarida sotsialistik tuzum ning ag‘darilishi turlicha ko‘rinishda amalga oshi rildi. Qayta qurish davrida faol islohotlar olib borgan, mafkuraviy plyura lizm ni o‘rnata olgan va rahbarlari o‘zgarishlarning muqarrarligini his

hasanboy.uz

qilgan mamlakatlarda sotsializmning qulashi ancha silliq kechdi. Polshada aholining mamlakatdagi sotsialistik tuzumdan norozilik namoyishlari 1988-yildan boshlab kuchayib bordi va ular siyosiy islohotlarni, Lex Valensa boshchiligidagi «Birdam lik» kasaba uyushmasining erkin faoliyat yuritish huquqini talab qildi. 1989-yili bo‘lib o‘tgan saylovlar hukmron Polsha bir lashgan ishchi partiya sining (PBIP) obro‘yi tushib ketganligi, ayni paytda, muxolifatdagi «Bir damlik» kasaba uyush m a sining ommala shib borayotganini ko‘rsatdi. Yangi tar kibdagi parlament konstitutsiyaga o‘zgar ish kiritib, Polshani demokratik huquqiy davlat deb e’lon qildi. PBIP o‘z faoliyatini to‘xtatdi. 1990-yili navbatdan tashqari prezidentlik saylovlarida Lex Valensa g‘alaba qozondi. Sharqiy Yevropa mamlakatlari XX asr oxiri – XXI asr boshlarida. Asosan tinch yo‘l bilan amalga oshirilgan demokratik inqiloblar natijasida Sharqiy Yevropa davlatlari rivojlanishning iqtisodiy va siyosiy yo‘nalishi qilib Yevropa Ittifoqini tanla di. Sharqiy Yevropaning ko‘pchilik davlatlari NATOga a’zo bo‘ldi.

Markaziy va Sharqiy Yevropa davlatlari

Mustahkamlash: Darsning ushbu qismida o‘quvchilar dars yakunida quyida berilgan topshiriqlar va savollarga javob beradilar:

1. Sharqiy Yevropa mamlakatlarida sotsialistik tuzumning parchalanishi qanday ko‘rinish larda amalga oshirildi?
2. Sharqiy Yevropa mamlakatlari NATOga a’zo bo‘lishda o‘z xavfsizligining kafolatidan tashqari yana qanday afzalliklarni ko‘rdilar?
3. Sharqiy Yevropa mamlakatlarida sotsializm parchalangandan so‘ng qanday muammolar paydo bo‘ldi?
4. Matndan foydalanib sotsializm parchalangandan so‘ng Sharqiy Yevropada vujudga kelgan yangi davlatlarning ro‘yxatini tuzing.

O‘quvchilarni baholash: O‘quvchilar darsdagi ishtirokiga ko‘ra belgilangan baholash mezonlari asosida baholanadilar. Baholar o‘quvchilarning kundalik daftarlarida va sinf jurnalida aks ettiriladi. Darsda faol ishtirok etmagan o‘quvchilar bilan ishlanadi.

Uyga vazifa: o‘quvchilarga uyga vazifa sifatida mazkur mavzuni o‘qib-o‘rganish, qo‘shimcha materiallar izlab topish va tushunchalarini boyitish topshiriq qilib beriladi.

O‘TIBDO‘: _______

hasanboy.uz

Ushbu konspektning ***to'liq va fondagi yozuvlarsiz*** variantini olish uchun
+998946281992 telegram raqamiga yoki
@mahmudov24 telegram adresiga xabar yozing

Narxi 20 000 so'm

To'lov FAQAT **click, payme** yoki **paynet*** orqali
BOG'LANISH FAQAT TELEGRAM ORQALI! Telefon qilinganda yoki sms yuborilganda javob bermaslik ehtimoli yuqori

Qolgan sinf namunalari va boshqa hujjatlar bilan telegram kanalimiz yoki web saytda tanishingiz mumkin.

Telegram kanal: @uzmaktab
Web sayt: www.hasanboy.uz

* paynet telefon raqamiga emas

hasanboy.uz